

[Lønger]

kerte oplysninger til folketingets medlemmer. Ingen af disse problemkredse har VS fundet tilstrækkelige til en tiltale mod nuværende eller tidligere ministre eller embedsmænd, selv om vi som nævnt nok finder, at der er begået også yderst kritisable fejl.

Hjemmelsproblematikken har man på grund af rigsrevisionens holdning kunnet tillægge mindre vægt. Anbringelses- og forrentningsproblemerne blev påbegyndt afhjulpet ret hurtigt efter, at den fhv. arbejdsminister, hr. Svend Auken, fik kendskab til den; det kan bevises. Og de mangelfulde svar til folketingets medlemmer er nok kritisable, men berettiger ikke til nogen tiltale. Der har eksisteret nogle besynderlige samarbejdsformer mellem arbejdsministeriet og arbejdsdirektoratet, men det kan man ikke drage embedsmænd retligt til ansvar for. Og selv om der måske kunne placeres et formelt ansvar hos rigsrevisionen som institution, så ville der på grund af personale skift, omstrukturering osv. ikke kunne findes enkeltpersoner, som man kunne dømme.

Det, der er tale om, er i virkeligheden, at arbejdsministeriet har været samspilsramt. Faktorerne i det uheldige samspil er dårlig arbejdstilrettelæggelse, en uhensigtsmæssig struktur, upræcise kompetenceregler, uoverskuelighed og så en række fejl, der i sig selv var små, f.eks. fortolkningsfejl, der fandt sted også i rigsrevisionen, og en sag, der gik ud af erindring, men det var fejl, som, hvor små de end var, fik stor betydning, fordi de skete i dette uheldige samspil.

Vigtigere end at finde syndebukke tror jeg det er, at folketinget griber i egen barm, for situationen udspringer jo af et tiltagende bureaukrati, de mere og mere udviklede regler og ikke mindst – fordi området jo vedrører de arbejdsløse – mere og mere kontrol.

Fejlene kan ske inden for ethvert ministerium, der er uoverskueligt, med mange udviklede og detaljerede regler om en kontrol, der især er rettet imod de dårligst stillede. Ingen kan garantere, at der ikke i dag ligger sager, der måske er anderledes i deres sammensætning og indhold, men som indebærer store tab for det offentlige, i f.eks. ministeriet for skatter og afgifter og socialministeriet, der jo i dag er noget af det mest uoverskuelige, vi har, og som bygger på et omfattende og meget detaljeret regelsæt. Der vil altid opstå fejl, og der vil opstå flere og flere fejl,

som vi på denne måde kan kalde samspilsfejl, i de offentlige forvaltninger, efterhånden som vi gør dem mere udviklede. Det er i øvrigt også udemokratisk at gøre dem så udviklede, for det gør enhver offentlig og folkelig kontrol umulig.

Over for disse fejl, som man kunne kalde for systemfejl, kan forsøg på at finde ansvarlige personer altid kun blive forsøg på at finde syndebukke. Og netop arbejdsdirektoratet har jo i de seneste 10 år udmærket sig ved at udsende tonsvis af papir med nye og udviklede regler og ved at indføre mere og mere kontrol, der har taget ressourcer fra overblikket og fra helt vitale, overordnede økonomiske overvejelser.

Lad mig i den forbindelse sige, at de beskyldninger for eller antydninger af egentlig bedragerisk adfærd, som er rettet mod visse A-kasser, efter min mening er under lavmålet. De udtrykker snarere nogle hensigter med denne sag, som jeg skal vende tilbage til, men som ligger hinsides al saglighed. A-kasserne var jo på grund af udviklingen i arbejdsløshedstallet og på grund af deres stadig mere udviklede administrationsgrundlag også under et stærkt pres i de år, hvor fejlene kunne have været rettet.

Der er to grundlæggende principper, som jeg gerne vil trække frem i denne sag.

Det første er, at vi ikke må rejse tiltale mod nogen, medmindre der er en vis sandsynlighed for, at der også kan ske en domfældelse. Det princip bliver aktuelt, når folketinget engang må tage stilling til hele sagen forfra. Det bliver jo resultatet, og det vil ske, når kommissionsdomstolen er færdig.

Det andet princip er, at en efterforskning bør standses, når det viser sig, at den ikke vil kunne føre til noget, eller når det viser sig, at det er usandsynligt, at den kan føre til noget.

Disse to principper trækker jeg frem, fordi jeg synes, at det er nogle gode principper. De beskytter det enkelte individ mod vilkårlighed og mod chikane fra statsmagts side. Det er naturligvis folketinget selv, som har vedtaget principper af denne karakter, og de indgår dybt i vores retspleje. Folketinget burde selv leve op til dem.

I denne sag ved alle og enhver jo, at ingen vil blive tiltalt. Vi ville fra VS' side have støttet det flertal – eller mindretal for den sags skyld – som, uanset at vi selv mener, at beslutningsgrundlaget er godt nok, havde sagt